

به گواه بررسیها و تحقیقات جهانی ، حرفه وکالت در زمره مشاغل سخت و پرتنش شناخته شده و وکیل نیز به تبع شغل و حرفه و خود در بطن آن قرار خواهد داشت علاوه بر دغدغه و نگرانی عای این حرفه خطرات پیرامون یک وکیل نیز اهمیت این شغل را دو چندان می نماید. یک پزشک اگرچه به لحاظ ارتباط مستقیم با سلامت و جان انسان ها از موقعیت خطیری برخوردار است لیکن وکلا از اینرو که جان و مال افراد در معرض دفاع آنان قرار دارد و باز خورد مدافعات یک وکیل مستقیماً " به جان و مال و حیثیت موکل باز می گردد لذا از جایگاه خاصی برخوردار است .

به منظور شناخت بهتر این جایگاه به پاره ای از قوانین و مقررات مرتبط اشاره کنیم که مذاقه در هریک از آنان نقش و جایگاه یک وکیل را بیش از پیش نمایان می سازد.

۱- اصل ۵ ساله قانون اساسی: در همه دادگاهها طرفین حق دارند برای خود وکیل انتخاب نمایند و اگر توانایی انتخاب وکیل را نداشته باشند برای آنها امکانات تعیین وکیل باید فراهم گردد.

۲- ماده واحد انتخاب وکیل توسط اصحاب دعوی مصوب ۱۱ مهر ۱۳۷۰ مجمع تشخیص مصلحت نظام اصحاب دعوی حق انتخاب وکیل دارند و تمامی دادگاههایی که به موجب قانون تشکیل می شوند مکلف به پذیرش وکیل هستند.

تبصره ۲: هرگاه به تشخیص دیوانعالی کشور محکمه ای حق وکیل گرفتن را از متهم سلب کند حکم صادره شده فاقد اعتبار قانونی بوده

۳- بند ۳ ماده واحد قانون احترام به آزادیهای مشروع و حفظ حقوق شهروندی مصوب ۱۷ فروردین ۱۳۷۹ محاکم و دادرها مکلفند حق دفاع متهمان و مشتکی عنهم را رعایت کرده و فرصت استفاده از وکیل و کارشناس را برای آنان فراهم آورند.

ملاحظه و قور در هریک از قوانین مثبت جایگاه رفیع یک وکیل در جامعه است بویژه مفاد تبصره ۲ ماده واحد انتخاب وکیل مصوب مجمع تشخیص مصلحت که به موجب

ان در صورت احراز این امر که متهم از داشتن حق وکیل محروم شده حکم صادره را فاقد اثر دانسته است

اگرچه بند ۳ ماده ۳ واحده قانون احترام به آزادیهای مشروع و حفظ حقوق شهروندی مصوب ۱۷ فروردنی ۱۳۷۹ به نوعی سبب تحول در آئین دادرسی محاکم عمومی و انقلاب در امور کیفری شد و ماده ۱۲۸ این قانون را تحت الشعاع خود قرار داده است چه آنکه برابر این ماده از وکیل متهم حق ملاحظه در امر تحقیق سلب شده بود لیکن در عمل شاهدیم که بسیاری از دادرها همچنان خود را پایبند مفاد و مقررات ماده ۱۲۸ قانون آئین دادرسی کیفری می دانند و بعضاً "اجازه مداخله وکیل را در مرحله تحقیقات مقدماتی نمی دهند.

یکی دیگر از وظایف محوله بر عهده وکیل ایجاد صلح و سازش و اصلاح ذات البین فی مابین اصحاب دعواست ماده ۳۸ قانون اصلاح پاره ای از قوانین دادگستری مبین این نکته اساسی است که وکلا به لحاظ نفوذ و جایگاه و که در میان اقشار مختلف جامعه دارند با ایجاد سازش فی مابین طرفین باعث کاهش پرونده های جریانی در دادگستری شده و موجبات بهداشت قضایی را فراهم کنند.

یکی از مهمترین قوانینی که به سلامت روانی جامعه قضایی کمک شایان توجهی نمود لایحه استفاده اجباری وکیل در محاکم دادگستری بود و این فرصت را فراهم می نمود تا دعاوی به شکل صحیح و قانونمداری طرح و به نتیجه رسد و از اطاله دادرسی در محاکم که بیشتر به لحاظ عدم طرح صحیح دعاوی و نیز عدم رعایت مسائل مشکلی بوجود می آمد جلوگیری می کرد اما متأسفانه بنابر توجیحات غیر منطقی این لایحه لغو گردید و بسیاری در توجیه لغو این لایحه به آمدن فشار مالی بروی جامعه استناد می جستند و اعتراض وکلا را به لحاظ به مخاطره افتادن منبع کیسن د رآمدشان را غیر منطقی قلمداد می کردند در حالیکه یکی از مفیدترین قوانین مصوب پس از انقلاب همین لایحه قانونی بوده که علاوه بر هدفمند کردن طرح دعاوی از

ورود بسیاری از دعاوی فاقد استدلال و بینات قانونی جلوگیری می کرد که اینک کانون وکلا موظف بود برای اقشار کم در آمد وکیل معاضدتی انتخاب نماید بنابراین استدلال وکادره از سوی مخالفین این لایحه از اساس محکوم به رد بود.

اما یکی از بارزترین موادی که موید همیت و جایگاه وکیل در مراجع قضایی و اجتماعی است تبصره ۳ ماده واحد انتخاب وکیل توسط اصحاب دعوی مصوب مجمع تشخیص مصلحت نظام است برابر این ماده وکیل در موضوع دفاع ، از احترام و تأمینات شغل قضا برخوردار است .

بنابراین همانگونه توهین به مشاغلین قضایی در حین انجام وظیفه مستوجب تشدید مجازات است به همان میزان توهین و استعمال الفاظ رکیک نسبت به یک وکیل در موضوع دفاع تشدید مجازات مرتکب را در پی خواهد داشت .

ملاحظه در تمامی قوانین و مقررات پیش گفته مبین این واقعیت است که وکلا از موضوع و جایگاه ارزشمندی در سطوح مختلف جامعه اعم از قضایی و اجتماعی برخوردارند وکلا امین مردم محسوب می شوند و در بسایری مواقع حلال مشکلات آنان خواهند ترویج این جایگاه درسایه همین و صداقت وکلا مرتفع کننده اغلب مشکلات مبتلا به جامعه است و در این بین دستگاه قضا نقش انکار ناپذیری در گسترش آن خواهد داشت امروزه در بسیاری ممالک پیشرفته دنیا وکلا و حقوقدانان تاثیر بسزایی در روابط اجتماعی و سیاسی جامعه خود ایفاء می نمایند و هر قدر این جایگاه با ارزش تر بنا نهاده شود مطمئنا" جامعه نیز از سلامت روانی و قضایی بیشتری برخوردار خواهد بود.